

ΕΚΘΕΣΗ – ΕΚΦΡΑΣΗ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΤΑΞΗ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
(2/ 12/ 2018)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Αγαπητό ακροατήριο,

Ο αρθρογράφος θίγει το θέμα των κλιματικών αλλαγών. Αρχικά, αναφέρει περιπτώσεις στις οποίες η «οργή» της φύσης από τις ανθρώπινες επεμβάσεις οδήγησαν σε καταστροφές και τονίζει ότι η επιστημονική κοινότητα έχει επισημάνει πολλές φορές τη σοβαρότητα της κατάστασης. Ταυτόχρονα, παραθέτει μελέτη από το Εθνικό Αστεροσκοπείο για να επιβεβαιώσει τα λεγόμενά του και δίνει παραδείγματα φυσικών φαινομένων που θα πραγματοποιθούν στο μέλλον και θα οφείλονται στις κλιματικές αλλαγές. Διαπιστώνει ωστόσο, ότι η ανθρωπότητα δεν έχει αντιληφθεί το βάθος του προβλήματος και γι' αυτό συνεχίζει να ενεργεί απρόσκοπτα. Επομένως, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η αφύπνιση των πολιτών όλου του κόσμου είναι μονόδρομος.

Σας ευχαριστώ.

B1. Οδηγίες ανάπτυξης:

Θεματική περίοδος: μερική επαναδιατύπωση του αποσπάσματος, γλωσσική εξομάλυνση με χρήση αναφορικής λειτουργίας του λόγου.

Λεπτομέρειες: προτεινόμενοι τρόποι ανάπτυξης: αιτιολόγηση, αίτιο – αποτέλεσμα.

Κατακλείδα: σύντομο συμπέρασμα

Είναι γεγονός ότι ο σύγχρονος άνθρωπος όσον αφορά το οικολογικό ζήτημα κινδυνεύει να βρεθεί στη θέση του ψεύτη βοσκού από το μύθο του Αισώπου τον οποίο έπαψαν να πιστεύουν επειδή έλεγε ψέματα με αποτέλεσμα να χάσει τα πρόβατά του όταν πραγματικά κινδύνευσε. Εξαιτίας της αδιαφορίας του και σε συνδυασμό με την παραπληροφόρηση των Μ.Μ.Ε. , που γιγαντώνουν τις ειδήσεις θυσιάζοντας την αλήθεια στο βωμό του κέρδους, απειλείται με μια οικολογική καταστροφή που ενδεχομένως να μην είναι αναστρέψιμη. Παράλληλα, αυτή η παθητικότητα οφείλεται και στις ελπίδες που έχει εναποθέσει στην τεχνολογία και την επιστήμη για αέναη πρόοδο και λύτρωση από οποιαδήποτε καταστροφή. Τέλος, έχει οδηγηθεί στην απαξίωση για ό, τι συμβαίνει στον πλανήτη επειδή αισθάνεται εγγύτητα με οικολογικές καταστροφές που συμβαίνουν σε άλλες χώρες. Συνοψίζοντας, το περιβάλλον είναι μια πολύ σοβαρή υπόθεση, η προστασία του οποίου αφορά όλους.

B2. Στη φράση αυτή χρησιμοποιείται παθητική σύνταξη. Ο αρθρογράφος θέλει να δώσει έμφαση στην πράξη.

Ενεργητική σύνταξη: «Βεβαίως, στην περίπτωση του μεμονωμένου καπνιστή, κυρίως ο ίδιος πληρώνει το τίμημα».

B3. Ο τρόπος ανάπτυξης της παραγράφου είναι η αναλογία. Αυτή εντοπίζεται στο σημείο: «η ανθρωπότητα συμπεριφέρεται σαν τον καπνιστή ...ακόμη».

B4. ο τρόπος πειθούς που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στην δεύτερη παράγραφο είναι επίκληση στη λογική. Μέσα πειθούς που χρησιμοποιεί είναι τα τεκμήρια: συγκεκριμένα παραδείγματα (καλοκαιρινός ήλιος ...εξαφανιστεί) και αυθεντία (Εθνικό Αστεροσκοπείο).

B5. ετυμολογία: οίκος + λέγω

Ομόρριζα (σύνθετα ή απλά): οικοσύστημα, οικείος, οικονομικός, πολυκατοικία.

B6. πραγματικό= ρεαλιστικό, παγκόσμιο= διεθνές,
διαδέχονται= ακολουθούν, εξαφανιστεί=εκλείπει,
πιθανότατα= ίσως, επιπτώσεις= συνέπειες

Γ. Παραγωγή λόγου

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ: ζητείται άρθρο, επομένως χρειάζεται: τίτλος («Φύση και οικολογική συνείδηση»)

Γλώσσα: αναφορική/ κυριολεκτική (επίκληση στη λογική)

Ύφος: σοβαρό

Σκοπός: η πειθώ και η πληροφόρηση του αναγνωστικού κοινού (περιοδικό με οικολογικά θέματα)

Τυπικό κλείσιμο: ο / η αρθρογράφος

Πρόλογος: αφορμηση από επικαιρότητα, σύντομη αναφορά στα ζητούμενα του θέματος

Διαρκές πρόβλημα των σημερινών κοινωνιών αλλά και ζήτημα που απασχολεί μόνιμα την παγκόσμια κοινή γνώμη είναι η καταστροφή του περιβάλλοντος και οι διογκούμενες επιπτώσεις της ανθρώπινης δραστηριότητας στα οικοσυστήματα του πλανήτη. Είναι, λοιπόν, καθοριστικό να συνειδητοποιήσουμε όλοι τις βαρύτερες συνέπειες που δημιουργούνται από την επιπόλαια και αστόχαστη αυτή συμπεριφορά μας, ώστε να αναδείξουμε εκείνους τους τρόπους με τους οποίους θα μπορέσουμε να αποκαταστήσουμε τη διαταραγμένη ισορροπία στη σχέση ανθρώπου – φύσης.

Α' Ζητούμενο:

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (υγεία και ζωή του ατόμου):

- Σωματικές (εκφυλισμός της ανθρώπινης υγείας, βιομηχανικές ασθένειες, γενετικοί κίνδυνοι, μεταλλάξεις, ηχορύπανση, προβλήματα στη διατροφική αλυσίδα, διατροφικά σκάνδαλα)
- Ψυχολογικές εξαιτίας της απουσίας του φυσικού παράγοντα από τη ζωή μας (άγχος, ένταση, επιθετικότητα (π.χ. στα αστικά κέντρα), μελαγχολία, κατάθλιψη, νευρώσεις)
- Κοινωνικές (συγκρούσεις για τους φυσικούς πόρους και το νερό, εμπορευματοποίηση του φυσικού πλούτου καθώς η οικονομική σφαίρα εκτείνεται διαρκώς). Ας μη λησμονούμε ότι η καταστροφή του περιβάλλοντος αποτελεί μια έμμεση αλλά σαφή πράξη καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Β' Ζητούμενο:

ΤΡΟΠΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗΣ:

Θα ήταν ουτοπία η πραγμάτωση του ισχυρισμού ότι μπορούμε να επαναφέρουμε τη φύση στην αρχική της κατάσταση. Δυστυχώς, η φθορά είναι ανεπανόρθωτη. Τα παρακάτω μέτρα έχουν σκοπό την αναχαίτιση της καταστροφής:

- ▶ Η περιβαλλοντική αγωγή είναι απαραίτητη και αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο για τη διαμόρφωση της προσωπικότητας του σύγχρονου ανθρώπου, ο οποίος θα πρέπει να διακρίνεται για την ευαισθησία του και την υπεύθυνη συμπεριφορά του προς το προς το φυσικό περιβάλλον.
- ▶ Προγραμματισμένη βιομηχανική ανάπτυξη, χρήση προστατευτικών φίλτρων από τις βιομηχανίες και θέσπιση αυστηρών ποινών για τους παραβάτες.
- ▶ Ειδική προστασία των φυσικών πηγών.
- ▶ Αξιοποίηση ενέργειας που προέρχεται από τη φύση (αιολική, ηλιακή)
- ▶ Ενδυνάμωση οικολογικών κινήματων παγκόσμιας εμβέλειας (WWF, GREENPEACE) και άσκηση πίεσης στις κυβερνήσεις.
- ▶ Πρέπει να ενδιαφερθεί και η πολιτεία και τα άτομα μεμονωμένα.

Επίλογος: Ανακεφαλαίωση

Είναι καιρός να διαλύσουμε τις αυταπάτες και τις παρεξηγήσεις συνειδητοποιώντας ότι η θέση του ανθρώπου βρίσκεται μέσα στη φύση και όχι απέναντί της. Η φύση δεν είναι αντίπαλος ή ανταγωνιστής του ανθρώπου. Αντιθέτως, με τη βιώσιμη ανάπτυξη η κοινωνία καλείται να ξαναγίνει μέρος της φύσης.

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

**ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΕΛΣΑ
ΒΕΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΠΟΡΟΥΤΖΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΝΤΕΛΜΠΙΖΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΑΠΠΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**